



Briuselis, 2016 01 26
COM(2016) 36 final

2013/0014 (COD)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

**Tarybos pozicijos dėl naujo reglamento dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros,
kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 881/2004, priėmimo**

(Tekstas svarbus EEE)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

**Tarybos pozicijos dėl naujo reglamento dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros,
kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 881/2004, priėmimo**

(Tekstas svarbus EEE)

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

2013 m. sausio 30 d. Komisija priėmė išsamų šešių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų rinkinį, siekdama, kad Europoje būtų teikiamos kokybiškesnės geležinkelio paslaugos ir jų pasirinkimas būtų didesnis.

Kad geležinkelis taptų patrauklesnis keleiviams ir kad būtų skatinama susisiekimui naudotis geležinkelių transportu, būtina gerinti paslaugų kokybę ir efektyvumą. Ribotos viešosios lėšos gali būti naudojamos veiksmingiau ir tvariau.

Minėtu dokumentų rinkiniu taip pat siekiama skatinti ES geležinkeliuose diegti naujoves, kad jie atitiktų naudotojų lūkesčius. To siekiama trimis skirtingais tarpusavyje susijusiais būdais:

- 1) atveriant šalių keleivinio transporto rinkas konkurencijai ir nustatant prievolę, kad dėl viešųjų paslaugų sutarčių būtų organizuojami konkursai;
- 2) didinant infrastruktūros valdytojų savarankiškumą, kad jie galėtų kontroliuoti visas esmines geležinkelių tinklo funkcijas, ir visiems užtikrinant sąžiningas sąlygas naudotis geležinkeliais;
- 3) didinant agentūros vaidmenį, kad ji taptų vieno langelio principu veikiančia įstaiga, išduodančia veiklos vykdytojams ES masto leidimus pateikti rinkai transporto priemones ir ES masto saugos sertifikatus.

Pasiūlymo

(dokumento COM(2013) 27 *final* – 2013/0014 COD) perdavimo

Europos Parlamentui ir Tarybai data:

2013 m. sausio 31 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės data:

2013 m. liepos 10 d.

Europos regionų komiteto nuomonės data:

2013 m. spalio 8 d.

Per pirmąjį svarstymą priimtos Europos Parlamento pozicijos data:

2014 m. vasario 26 d.

Tarybos pozicijos priėmimo data:

2015 m. gruodžio 10 d.

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

Reglamentas dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 881/2004, yra vienas iš šešių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, įtrauktų į ketvirtąjį geležinkelių dokumentų rinkinį, kurį Komisija priėmė 2013 m. sausio 30 d.

Pagrindinis Reglamento, įsteigiančio Europos geležinkelio agentūrą (toliau – agentūra)¹, peržiūros tikslas – didinti agentūros vaidmenį, kad ji taptų vieno langelio principu veikiančia įstaiga, išduodančia veiklos vykdytojams ES masto leidimus pateikti rinkai transporto priemonės ir ES masto saugos sertifikatus. Peržiūrėtu reglamentu taip pat būtų didinamas agentūros vaidmuo, susijęs su nacionalinių taisyklių priežiūra, jai būtų suteikta teisė reikalauti pašalinti nebūtiną taisyklę ir stebėti nacionalinių saugos institucijų veiklą, taip pat būtų įtvirtintas agentūros, kaip Europos geležinkelių eismo valdymo sistemos (ERTMS) ir telematikos priemonių valdytojos, vaidmuo.

Komisija taip pat pasiūlė iš dalies pakeisti agentūros steigimo teisės aktą, kad jis būtų suderintas su Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendru pareiškimu ir bendru požiūriu į decentralizuotas agentūras² (apimančiu valdymo struktūrą, daugiametį darbo programavimą ir personalo procedūrų supaprastinimą).

Atsižvelgdama į tai, kad įvyko daug agentūros užduočių ir jos vidaus organizacijos pokyčių, Komisija pasiūlė pakeisti Reglamentą 881/2004/EB nauju teisės aktu.

3. PASTABOS DĖL TARYBOS POZICIJOS

2015 m. gruodžio 10 d. per pirmąjį svarstymą priimtoje Transporto tarybos pozicijoje pritariama pagrindiniams Komisijos pasiūlymo tikslams didinti agentūros vaidmenį. Tačiau joje nukrypstama nuo tam tikrų aspektų, visų pirma dėl to, kad geležinkelio įmonėms ar gamintojams, veikiantiems tik vienoje valstybėje narėje, būtų suteikta galimybė pasirinkti, kam teikti paraiškas dėl saugos sertifikatų arba leidimų pateikti rinkai transporto priemonės – agentūrai ar savo nacionalinei saugos institucijai.

Be to, Tarybos pozicijoje:

- išdėstomos išsamios agentūros darbo grupės veikimo nuostatos.
Visų pirma numatyta skaidrumo taisyklių, kuriomis turi būti vadovaujama šiuo atveju, priėmimo procedūra;
- numatomos būtinos priemonės, kad agentūra, pasitelkdama informacinę ir ryšių sistemą, galėtų funkcionuoti kaip vieno langelio principu veikianti įstaiga.
Šia priemone agentūra ir nacionalinės saugos institucijos bus informuojamos apie visas paraiškas dėl leidimų ir saugos sertifikatų, procedūros etapus ir jų rezultatus;
- patikslinamas agentūros vaidmuo palaipsniui mažinant nacionalinių taisyklių skaičių.
Tekste numatyta, kad nacionalinės priemonės turėtų būti išnagrinėtos atsižvelgiant į geležinkelių saugos, sąveikumo ir suderinamumo su konkurencijos taisyklėmis aspektus, siekiant palaipsniui sumažinti nacionalinių taisyklių skaičių. Sąjungos

¹ 2005 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 881/2004.

² 2012 m. liepos 19 d. pasirašytas Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas dėl decentralizuotų agentūrų ir bendras požiūris į jas.

lygmeniu būtina nuomonė, pagrįsta nepriklausomomis ir neutraliomis žiniomis. Tekste apibrėžiamas agentūros vaidmuo teikiant tokią nuomonę;

- nurodomos papildomos agentūros užduotys, susijusios su nacionalinių saugos institucijų ir notifikuotųjų įstaigų stebėseną.

Agentūra stebės tų įstaigų veiklą ir sprendimų priėmimo procesą, siekdama geresnio suderinimo Sąjungos lygmeniu;

- apibrėžiamas apeliacinės tarybos veikimas.

Visų pirma, nustatomos išsamios apeliacinės tarybos veikimo taisyklės, įskaitant taisykles dėl jos narių nepriklausomumo nuo apeliaciniame ar arbitražo procese dalyvaujančių šalių, dėl agentūros darbuotojų interesų konfliktų prevencijos ir valdymo visais lygiais, taip pat dėl 3 mėnesių apeliacinių skundų nagrinėjimo procedūros termino įtraukimo siekiant užtikrinti, kad apeliacinės bylos nesukeltų kliūčių ar vilkinimo;

- apibrėžiamos įgyvendinimo akto dėl agentūrai mokėtinų mokesčių priėmimo sąlygos.

Pozicijoje nustatyta, kad mokesčiai ir rinkliavos turi būti nustatomos skaidriai, sąžiningai ir vienodai ir kad jie neturėtų kelti pavojaus Europos geležinkelių sektoriaus konkurencingumui.

Komisija apgailestauja, kad, palyginti su pradiniu jos pateiktu pasiūlymu, Tarybos pozicija nukrypsta nuo tam tikrų esminių nuostatų, dėl kurių 2012 m. Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija susitarė „Bendrame požiūryje į ES decentralizuotas agentūras“. Be kita ko, tai susiję su tuo, kad:

- į valdybą skiriami du Komisijos atstovai vietoj keturių;
- teisė siūlyti atleisti vykdomąjį direktorių suteikiama vienam trečdaliui valdybos narių, nors remiantis „Bendru požiūriu“ vykdomojo direktoriaus atleidimo procedūra turėtų atspindėti skyrimo procedūrą;
- Komisija taip pat pabrėžia, kad paskyrus stebėtoją iš valdybos narių stebėti, kaip Komisija taiko vykdomojo direktoriaus atrankos procedūrą, vaidmenys vykdant atrankos bei atleidimo procedūras neturėtų būti dubliuojami.

4. IŠVADA

Komisija mano, kad agentūros reglamentą peržiūrėti yra labai svarbu, siekiant geležinkelių pramonėje įdiegti supaprastintą ir suvienodintą sistemą.

Todėl kompromiso vardan Komisija pritaria Tarybos priimtai pozicijai, kad Europos Parlamentas per antrąjį svarstymą galėtų priimti galutinį tekstą, taip pat likusius penkis ketvirtojo geležinkelių dokumentų rinkinio pasiūlymus. Komisija mano, kad geležinkelių pramonės paslaugų kokybės, veiksmingumo ir konkurencingumo labai rinkos ir techninė dalis būtų naudingiausia priimti vienu metu.